Nr. 47. **1932.**

Gazeta Urzędowa

POWIATU KATOWICKIEGO

Wychodzi tygodniowo. — Cena prenumeraty kwartalnie 3 złote. — Cena pojedyńczego numeru **30 groszy.** — Przyjmowanie ogłoszeń w Redakcji, gmach Wydz. Pow. pokój 36.
Redaktor: Franciszek Bąk, st. insp. Wydz. Pow., tel. 148, 149, 2619.

KATOWICE, sobota, dnia 19. listopada 1932 r.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Zarządzenie władz.

Obwieszczenie

W wykonaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 23. sierpnia 1932 r. (Dz. U. R. Nr. 72 poz. 653) zostały utworzone na terenie każdego powiatowego związku komunalnego urzędy rozjemcze, które mają na celu rozsądzanie sporów o długi pieniężne między drobnymi rolnikami a ich wierzycielami.

Urząd Rozjemczy posiada uprawnienia szersze, aniżeli sądy zwykłe. Może on bowiem:

1. zmniejszyć procent, jaki rolnik ma płacić swym wierzycielom do 9 proc. rocznie:
2. rozłożyć na okres trzyletni spłatę długów, określając terminy płatności oraz ustalając wysokość.
3. przeprowadzić obrachunek między rolnikiem a jego wierzycielem i jeśli okaże się, że wierzyciel brał większy procent, niż prawo pozwala, potrącić nadebrane w ten sposób kwoty od samej sumy dłużnej.
4. zmniejszać procent i rozkładać na raty dług rolnika może Urząd Rozjemczy nawet wtedy, gdy zapadł wyrok sądu przeciwko rolnikowi.
5. wstrzymać wyznaczoną licytację.

Ponieważ Urząd Rozjemczy będzie stosować specjalne postępowanie dowodowe, potrafi on łatwiej rozsądzić zwłaszcza te sprawy, w których pożyczka była oprocentowana nadmiernie, albo też była lichwiarska.

Urząd Rozjemczy będzie rozpatrywał sprawy, w których dłużnikiem jest rolnik, posiadający gospodarstwo o obszarze nie większym niż 50 ha, a wierzycielem przedewszystkiem osoba prywatna, dom bankowy, albo spółdzielnia, nienależąca do uznanego związku rewizyjnego.

Z pod kompetencji Urzędu Rozjemczego wykluczone są sprawy gdy wierzycielem jest:

1. Skarb Państwa.
2. Związek Samorządu Terytorjalnego.
3. Przedsiębiorstwa lub instytucje państwowe lub komunalne.
4. Instytucja ubezpieczeń społecznych.
5. Zakład Ubezpieczeń.
6. Instytucja kredytu długoterminowego.
7. Bank.
8. Komunalna Kasa Oszczędności lub Galicyjska Kasa Oszczędności.
9. Gminna kasa pożyczkowo-oszczędnościowa.
10. Spółdzielnia kredytowa, należąca do uznanego związku rewizyjnego.

Koszta przeprowadzenia sprawy przed Urzędem Rozjemczym są mniejsze, aniżeli opłaty w sądach grodzkich.

Tworząc Urzędy Rozjemcze, Państwo daje wyraz swej trosce o dobro drobnych rolników i pragnie dopomóc im do uregulowania znacznej części najbardziej uciążliwego zadłużenia.

Od samych rolników zależy teraz, czy potrafią wykorzystać możliwości, jakie daje im rozporządzenie o urzędach rozjemczych.

Urząd Rozjemczy mieści się w gmachu Starostwa.

Wyczerpujących wiadomości ułatwiających przygotowanie wniosku otrzymać można w pokoju Nr. 36 gmach Starostwa.

Katowice, 15. listopada 1932 r.

Starosta.

Dr. Seidler.

Starostwo w Katowicach
L. dz. O—2/57

Dyrekcja Policji w Katowicach pismem z dnia 2. listopada 1932 r. l. dz. P. 6812 zawiadamia, że w zagrodzie Wiktora Burka przy ulicy Korfantego 1 a w Rudzie stwierdzono zarazę i pomór świń.

Katowice, dnia 12. listopada 1932 r.

Starosta

(Dr. Seidler).

Obwieszczenie Ministra Skarbu

z dnia 25 kwietnia 1932 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o opłatach stemplowych.

(Ciąg dalszy z nr. 45.)

Dokończenie.

Art. 174.

Art. 74 przepisów tymczasowych o kosztach sądowych (rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 marca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 284) otrzymuje brzmienie następujące:

„Do podań i świadectw urzędowych w sprawach, nieobjętych art. 1 — 73, stosowane będą art. 140 — 145, 148 — 153, 157, 158, 160 i 161 ustawy o opłatach stemplowych — z wyłączeniem postanowień, które dotyczą notarjuszów".

Art. 175.

Powództwa, oparte na art. 1 ustawy z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie skutków prawnych zatajenia części ceny w umowach o sprzedaż lub zamianę (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 827), ulegają umorzeniu z urzędu, o ile nie zostały rozstrzygnięte prawomocnym wyrokiem.

Art. 176.

Wykonanie art. 162 i 163 powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Wykonanie innych postanowień niniejszej ustawy należy do Ministra Skarbu w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami. Minister Skarbu wyda również przepisy przejściowe, niezbędne celem usunięcia kolizyj, które mogą powstać w sprawach poszczególnych na skutek wprowadzenia w życie ustawy niniejszej.

Art. 177.

Minister Skarbu może zezwolić na odroczenie płatności opłaty, w szczególności na uiszczenie ratami. Może przytem w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, obniżyć odsetki za odroczenie (art. 3 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r., Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721) lub zupełnie zwolnić od tych odsetek.

Minister Skarbu może przekazać uprawnienia powyższe izbom skarbowym i urzędom skarbowym.

Artykuł niniejszy będzie stosowany również do opłat stemplowych, które stały się wymagalne przed wejściem ustawy niniejszej w życie.

Art. 178.

Minister Skarbu władny będzie — o ileby poszczególne przepisy ustawy niniejszej uległy zmianie — ogłosić w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej nowy tekst ustawy z kolejną numeracją artykułów, niezależną od użytej w niniejszej ustawie.

Art. 179.

Postanowienia rozdziałów pierwszego do dwudziestego dziewiątego ustawy niniejszej będą stosowane (o ile w art. 166 — 168 nie postanowiono inaczej) w tych przypadkach, w których pismo lub czynność prawną sporządzono po wejściu tej ustawy w życie. Do pism, sporządzonych zagranicą, będzie stosowana ustawa niniejsza, jeżeli po jej wejściu w życie zaszły okoliczności, przewidziane w art. 21, 110 i 114.

Rozdział trzydziesty stosuje się do podań, otrzymanych po wejściu ustawy niniejszej w życie przez urząd państwowy, do którego je adresowano; rozdział trzydziesty pierwszy — do świadectw, wystawionych po wejściu tej ustawy w życie.

Art. 180.

Ustawa z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie ustalenia wartości celem wymiaru opłat stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 807) nie będzie stosowana do spraw, wszczętych na mocy tej ustawy a nie rozstrzygniętych prawomocnie do dnia ogłoszenia ustawy niniejszej. Minister Skarbu władny jest na prośbę podatników zezwalać na umorzenie opłat dodatkowych, wymierzonych na mocy powołanej ustawy, a nieuiszczonych do dnia ogłoszenia ustawy niniejszej.

Art. 181.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w dniu 1 stycznia 1927 r. z wyjątkiem punktów 20 i 21 art. 171 oraz art. 175, które wchodzą w życie z dniem ogłoszenia niniejszej ustawy.

Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Przepisy niniejszej ustawy, tyczące się zagranicy, stosuje sie również do obszaru Wolnego Miasta Gdańska.

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 18. maja r. 1932. Nr. 41.)

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 21 lipca 1932 r.

o sprostowaniu błędów w tekście ustawy o opłatach stemplowych, załączonym do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 25 kwietnia 1932 r.

Na podstawie art. 6 lit. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r.

w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 18) w brzmieniu art. 4 ustawy z dnia 12 lutego 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 89) prostuje się następujące błędy w tekście ustawy o opłatach stemplowych, załączonym do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 25 kwietnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 413):

1. W art. 7 (na stronicy 725) ustępy drugi i trzeci stanowić powinny jeden ustęp.

2. W art. 56 (na stronicy 734), w wierszu 4 od dołu, zamiast „na" powinno być „za„.

3. Art. 93 (na stronicy 741) powinien brzmieć:

„List przewozowy lub inny tego rodzaju dokument, sporządzony przez wysyłającego, a wręczony przewoźnikowi (przedsiębiorcy przewozowemu), podlega opłacie stemplowej:

a) w wysokości 10 gr. od każdego arkusza, o ile chodzi o przesyłki kolejowe, należące do kategorji przesyłek drobnych oraz o wszelkiego rodzaju przesyłki niekolejowe.

b) w wysokości 1 zł. o ile chodzi o przesyłki kolejowe, nie należące do kategorji przesyłek drobnych.

W razie niewystawienia dokumentu, wymienionego w ustępie pierwszym, takiej samej opłacie podlega pismo, którem przewoźnik stwierdza, że otrzymał rzecz do przewozu (dowód ładunkowy, recepis, kwit bagażowy i t. p.)

Dokument przewozowy, sporządzony zagranicą, podlega opłacie, jeżeli odbiór przesyłki następuje w Polsce.

Wolne są od opłaty dokumenty przewozowe, o ile chodzi o przesyłki pocztowe i abonamentowe przesyłki mleka".

4. W art. 172 (na stronicy 757), w ustępie ostatnim zamiast „§ 45" powinno być „w § 45".

Minister Skarbu: Jan Piłsudski

(Przedruk z Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 65 z dnia 30 lipca 1932 r.)

Orzecznictwo Najw. Trybunału Administracyjnego

Prawo przeglądania akt administracyjnych.

Prawo przeglądania akt administracyjnych, ustanowienie w art. 14 ustęp 2 rozp. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. poz. 341/28), służy tylko osobie, która w jakiejś konkretnej sprawie, toczącej się w postępowaniu administracyjnem, bierze faktycznie udział na podstawie roszczenia prawnego lub prawnie chronionego interesu.

Skargę Jerzego Sarjusza W. na orzeczenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 12 V. 1930, dotyczące odmowy zezwolenia na przejrzenie akt fundacji ś. p. Marji Ożarowskiej, N. T. A. oddalił, jako nieuzasadnioną.

Motywy: Jerzy Sarjusz W. wniósł w lutym 1929 do Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie prośbę o zezwolenie jemu lub jego pełnomocnikowi na przejrzenie akt administracyjnych fundacji ś. p. Marji I-voto Frenelowej II-voto Ożarowskiej i podniósł na poparcie tej prośby, że ma interes prawny w tem przejrzeniu, gdyż ś. p. Marja I-voto Frenelowa II-voto Ożarowska aktem darowizny przeznaczyła należące do niej dobra Zgromadzeniu Sióstr Opatrzności we Lwowie, celem utrzymywania zakładu dobrowolnych pokutnic, z tem zastrzeżeniem, że, gdyby wymienione Zgromadzenie zniosło powyższy zakład albo poświęciłoby się innym dobroczynnym celom, darowizna traci swą skuteczność, a będące jej przedmiotem dobra przechodzą na spadkobierców ś. p. Marji Ożarowskiej z rodziny dziada jej ś. p. Jana z Domajowicz Strzembosza według ustawowego porządku dziedziczenia, a petent należy właśnie do tych spadkobierców. Urząd Wojewódzki decyzją z 31 VII 1929 r. odmówił powyższej prośbie, zaznaczając w motywach, że w myśl postanowień, zawartych w art. 14 punkt 2 i 4 rozp. Prezydenta Rzplitej o postępowaniu administracyjnem z 22 III 1928 Dz. U. poz. 341, w związku z postanowieniami, zawartemi w art. 9 p. 2 tegoż rozp., prawo przeglądania akt administracyjnych służy tylko osobom interesowanym, będącym stronami, a zatem osobom, w jakiejś konkretnej sprawie uczestniczącym w postępowaniu administracyjnem na podstawie roszczenia prawnego lub prawnie chronionego interesu — co zaś do fundacji, o którą chodzi, nie toczy się w Urzędzie Wojewódzkim żadne postępowanie w sprawie, w której petent uczestniczyłby na jednej z dwóch powyższych podstaw.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych orzeczeniem z 12 V 1930 r.. wydanem w załatwieniu odwołania wniesionego przez Jerzego Sarjusza W., zatwierdziło orzeczenie Urzędu Wojewódzkiego, z powodów, przytoczonych w tem ostatniem orzeczeniu, zaznaczając ponadto, że nad prawami dziedziców fundatorki czuwa z urzędu kurator, ustanowiony w r. 1911 przez Sąd Okręgowy w Złoczowie, i że odwoławca nie wykazał, iż należy do tychże dziedziców.

Na to orzeczenie ministerjalne Jerzy Sarjusz W. wniósł skargę do N. T. A., który rozważył co następuje:

Skarżący zarzuca obrazę rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem i w związku z tem wywodzi, że skoro fundacja ś. p. Marji Ożarowskiej ustanowiona została z zastrzeżeniem, iż w razie nieziszczenia się warunków, określonych w wspomnianym wyżej akcie darowizny, majątek przechodzi na ustawowych spadkobierców fundatorki, to spadkobiercy ci mają prawo kontroli, czy wola fundatorki jest dopełniona, że prawo to wykonać mogą tylko przez przestudjowanie akt fundacyjnych i że ta sprawa, jak długo ustawowi spadkobiercy mają prawo do sukcesji, ciągle się toczy.

Powyższy zarzut skarżącego nie jest trafny. W rozp. o postęp. administracyjnem prawodawca odróżnia pojęcie osoby interesowanej od pojęcia strony. Pojęcie osoby interesowanej jest obszerniejsze od pojęcia strony. Stroną jest, kto posiada cechy osoby interesowanej — nie każda jednak osoba interesowana jest stroną. Według bowiem art. 9 powyższego rozp. osobą interesowaną jest każdy, kto żąda czynności władzy, do kogo czynność władzy się odnosi lub też czyjego interesu czynność władzy, choćby pośrednio, dotyczy. Osoby interesowane — głosi ten sam przepis dalej — które uczestniczą w sprawie na podstawie roszczenia prawnego lub prawnie chronionego interesu, są stronami. Że przytem przez osoby, uczestniczące w spra-

wie, należy rozumieć osoby, biorące faktycznie udział w sprawie, nie może ulegać wątpliwości. Jasne jest również, że faktycznie można brać udział tylko w sprawie, która zostaje wszczęta lub jest już w toku. Jeżeli wobec tego postanowiono w art. 14 (ustęp 2) tego samego rozp., że strona lub też należycie upoważniony jej pełnomocnik może na podstawie zezwolenia władzy przeglądać akta administracyjne, które zdaniem władzy zawierają dane niezbędne dla strony celem uzasadnienia jej praw i interesów, to przyjąć należy, że przepis ten dotyczy tylko osoby, która w jakiejś konkretnej sprawie, toczącej się w postępowaniu administracyjnem, a objętej danemi aktami, bierze faktycznie udział na podstawie roszczenia prawnego lub prawnie chronionego interesu.

Fakt, podniesiony przez skarżącego, że w sprawie, czy wola fundatorki ś. p. Marji Ożarowskiej jest wypełniona, postępowanie administracyjne stale się toczy, gdyż władza fundacyjna wykonywa stale nadzór w tym względzie, — nie uzasadnia żądania wglądu w odnośne akta administracyjne, ponieważ skarżący nie twierdzi nawet, że zgłosił formalnie jakieś roszczenia materjalno-prawne, a wobec tego nie ma charakteru osoby interesowanej, faktycznie uczestniczącej w konkretnej sprawie, a zatem charakteru strony.

Na wywody skarżącego, że nie mogło być zamiarem prawodawcy wykluczenie osoby interesowanej, nie będącej stroną, od przeglądania akt, dotyczących jej interesów prawnych, należy zaznaczyć, że gdyby to zapatrywanie skarżącego było trafne, byłby prawodawca, wobec wyraźnego odróżnienia pojęcia osoby interesowanej od pojęcia strony, użył w ustępie 2 art. 14 zamiast słowa „strona" lub „strony" słowa „osoba interesowana" lub „osoby interesowane" (Wyrok z 1 kwietnia 1932 r. I rej 5705/30.)

W. BORKOWSKI,
sędzia N. T. A

Ewidencja centralna zgłoszeń zamieszkania i zmiany miejsca zamieszkania. W związku z prowadzeniem ewidencji centralnej niektórych zgłoszeń zamieszkania i zmiany miejsca zamieszkania przewidzianej w § 34 rozp. Min. Spr. Wewn. o meldunkach i księgach ludności zauważono, że powtarzają się często wypadki niewłaściwego urzędowania w tej mierze poszczególnych gmin.

Celem bezwzględnego usunięcia wszelkich w tym względzie uchybień w urzędowaniu gmin Ministerstwo okólnikiem Nr. 122 z 13 X r. b. zarządziło co następuje:

1. zgłoszenia zamieszkania i zmiany miejsca zamieszkania w wypadkach, przewidzianych w § 3 rozp. Min. Spr. Wewn., będą przesyłane przez gminy do miejscowej powiat. władzy ogól. raz na miesiąc przy odpowiedniej tabelce statystycznej. W miarą otrzymywania tych zgłoszeń władze adm. ogól. będą sprawdzały dokładność i prawidłowość ich wypełniania, usuwały dostrzeżone przytem usterki, poczem każdego stycznia i lipca, a więc 2 razy do roku, prześlą zebrane u siebie w ciągu każdego półrocza zgłoszenia do Min. Spr. Wewn.

2. Zarówno tabelki statystyczne, jak zgłoszenia powinny być wypełniane całkowicie i czytelnie. Szczególną uwagę należy zwrócić na czytelne wypisywanie nazwisk i imion.

3. Zawiadomień negatywnych nie przesyła się wogóle. Jeżeli w ciągu pewnego miesiąca gmina nie posiada zgłoszeń, kwalifikujących się do centralnej ewidencji w myśl wskazanego wyżej § 34 rozp. Min Spr. Wewn., okoliczność tę należy uwidocznić na tabelce następnej.

4. Nadsyłanie tabelki statystycznej bez dołączenia odpowiednich zgłoszeń, albo też odwrotnie — przesyłanie samych zgłoszeń bez tabelki statystycznej jest niedopuszczalne.

5. Odcinki zgłoszeń czyli potwierdzenia zameldowania względnie wymeldowania powinny być w gminie odcięte przed wysłaniem zgłoszeń tak, aby zgłoszenia przesyłane były bez odcinków.

6. Stosownie od § 34 rozp. Min. Spr. Wewn. zgłoszenia powinny być przesyłane do centralnej ewidencji Min. Spraw Wewnętrznych (za pośrednictwem powiat. władz admin. ogólnej) w następ. wypadkach:

a) Zgłoszenia, dotyczące osób przybywających do gminy na zamieszkanie z zagranicy lub z obszaru w. m. Gdańska. Zgłoszenia zatem osób, przybywających z zagranicy na pobyt czasowy, tudzież zgłoszenia cudzoziemców (czerwone) nie powinny być kierowane do ewidencji centralnej Min. Spr. Wewn. O każdym fakcie przybycia z zagranicy bez właściwego dokumentu granicznego należy niezwłocznie powiadomić powiatową władzę admin. ogólnej, stosując się do postanowień § 24 instrukcji Min. Spr. Wewn. o prowadzeniu rejestru mieszkańców. Po otrzymaniu zgłoszenia gmina obowiązana jest zbadać, czy osoba, przybywająca z zagranicy i osiedlająca się w gminie, zamieszkiwała już przedtem w Polsce, czy też nie i w razie ustalenia faktu uprzedniego zamieszkania w Polsce — przesłać niezwłocznie do gminy poprzedniego zamieszkania zawiadomienie wzoru C, stosownie do § 33 rozp. Min. Spr. Wewn. Po otrzymaniu wniosku gminy powiatowa władza admin. ogól. poweźmie decyzję co do zapisania przybysza do rejestru, o ile okaże się, że przybysz jest rzeczywiście obywatelem polskim i o ile kwestja zamieszkania jego w danej gminie względnie kwestja jego obywatelstwa nie nastręczy żadnych wątpliwości. W razie negatywnego wyniku lub braku potrzebnych dowodów powiatowa władza adm. ogól. wskaże gminie drogę i sposób dalszego urzędowania.

b) Zgłoszenia osób, których poprzednie miejsce zamieszkania nie zostało ustalone w ciągu 6 miesięcy. Są to wypadki, które można zaliczyć do wypadków wyjątkowych, gdyż każdy mieszkaniec Polski powinien figurować w rejestrze mieszkańców jednej z gmin R. P. Wypadki takie mogą jednakże mieć miejsce np. w stosunku do dzieci porzuconych do osób niepoczytalnych, do osób, zamieszkujących na wozach lub koczujących w taborach, np. cyganie i t. p. Brak danych co do poprzedniego zamieszkania może powstać również w wypadkach ukrywania się osób ściganych lub w wypadkach świadomego wprowadzenia władz w błąd przez osoby, przekraczające nielegalnie granicę i pragnące ukryć swe cudzoziemskie pochodzenie i t. d.

C. d. n.

DRUKARNIA SIEMIANOWICKA, (właśc. P. Pronobis) Siemianowice Śląskie, ul. Staszyca 17, tel. 8.